

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

RADA

Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o práci s mládeží

(2010/C 327/01)

RADA A ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ ZASEDAJÍCÍ V RADĚ:

A BEROUCE V ÚVAHU, ŽE:

PŘIPOMÍNÁJÍCE POLITICKÉ SOUVISLOSTI TÉTO OTÁZKY UVEDENÉ V PŘÍLOZE, A ZEJMÉNA ŽE:

- 1) podle Smlouvy má být činnost EU zaměřena na podporu rozvoje výměnných programů pro mladé lidi a pedagogické pracovníky (dále uváděné jako „pracovníci s mládeží a vedoucí mládeže“) a na podporu účasti mladých lidí na demokratickém životě;
- 2) rozhodnutím č. 1719/2006/ES ⁽¹⁾ Evropský parlament a Rada přijaly program Mládež v akci. Tento program, který zaznamenává stále výraznější úspěchy ve všech členských státech, obsahuje významnou složku, jejímž cílem je přispět ke zkvalitnění systémů na podporu činnosti mládeže a k rozvoji možností organizací občanské společnosti v oblasti mládeže;
- 3) Rada dne 29. listopadu 2009 přijala usnesení o obnoveném rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže (2010–2018). Podpora a rozvoj práce s mládeží jsou v tomto rámci považovány za meziodvětvové otázky;
- 4) v závěrech Evropské rady ze dne 17. června 2010 vyjadřuje Evropská rada očekávání, že do konce tohoto roku budou předloženy zbývající stěžejní iniciativy ⁽²⁾.

S OHLEDEM NA:

první evropskou konferenci o práci s mládeží, konanou v belgickém Gentu ve dnech 7. až 10. července 2010, během níž byl význam práce s mládeží vyzdvížen,

— v souladu s obnoveným rámcem evropské spolupráce v oblasti mládeže (2010–2018) (dále jen „obnovený rámec“) zahrnují cíle v oblasti mládeže:

— vytváření více možností a rovných příležitostí ve vzdělávacím procesu a na trhu práce a

— podporu aktivního občanství, sociálního začleňování a solidarity všech mladých lidí,

— v obnoveném rámci se uvádí osm oblastí činnosti ⁽³⁾, ve kterých by měly být v rámci politiky mládeže vypracovány meziodvětvové iniciativy a k nimž může práce s mládeží přispět. Dalšími důležitými oblastmi činnosti v tomto ohledu jsou lidská práva a demokracie, kulturní rozmanitost a mobilita,

— Rada se shodla na tom, že v tomto obnoveném rámci je „práce s mládeží“ obsáhlý pojem zahrnující širokou škálu aktivit společenského, kulturního, vzdělávacího nebo politického rázu pořádaných mladými lidmi, s mladými lidmi a pro ně. Mezi tyto aktivity spadá v rostoucí míře také sport a služby pro mladé lidi,

— ve všech politikách a činnostech týkajících se práce s mládeží je třeba dodržovat řadu ústředních zásad, konkrétně přihlížet k významu prosazování rovnosti žen a mužů a k významu boje proti všem formám diskriminace, zachovávat práva a dodržovat zásady uznané mimo jiné v článcích 21 a 23 Listiny základních práv Evropské unie,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 327, 24.11.2006, s. 30.

⁽²⁾ Dokument EUCO 13/10.

⁽³⁾ Jedná se o těchto osm oblastí: vzdělávání a odborná příprava, zaměstnanost a podnikání, zdraví a dobré životní podmínky, účast, dobrovolná činnost, sociální začleňování, mládež a svět, tvořivost a kultura.

brát v úvahu možné rozdíly v životních podmínkách, potřebách, očekáváních, zájmech a postojích mladých lidí plynoucí z řady faktorů a mít na paměti, že mladí lidé jsou pro společnost zdrojem,

- boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení je jedním z hlavních závazků Evropské unie a jejích členských států. Sociální vyloučení zhoršuje životní podmínky občanů a oslabuje jejich schopnost vyjádřit názor ve společnosti a zapojit se do ní. Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení má probíhat jak v rámci Evropské unie, tak i mimo ni, v souladu s rozvojovými cíli tisíciletí OSN.

UZNÁVAJÍ, ŽE:

- ve všech členských státech se nespočet dětí a mladých lidí, pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže pocházejících z různých prostředí účastní celé řady rozmanitých aktivit v rámci práce s mládeží, využívají jich nebo se na nich aktivně podílejí. Při těchto aktivitách, které se mohou odehrávat v mnoha kontextech, se řeší různé otázky týkající se jejich života a reálných podmínek, v nichž žijí,
- práce s mládeží se odehrává v oblasti mimoškolní činnosti a formou zvláštních volnočasových aktivit a je založena na neformálních a informálních procesech učení a na dobrovolné účasti. Tyto aktivity a procesy jsou zcela či částečně řízeny samotnými účastníky nebo probíhají pod pedagogickým dozorem profesionálních či dobrovolných pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže a mohou se vyvíjet a měnit v důsledku různých dynamických vlivů,
- práce s mládeží je organizována a uskutečňována různými způsoby (ze strany organizací vedených mládeží, organizací pro mládež, neformálních skupin nebo prostřednictvím služeb pro mládež a veřejnoprávních orgánů) a její podoba je utvářena na místní, regionální, celostátní nebo evropské úrovni například na základě těchto aspektů:
 - kontext komunity a historický, společenský a politický kontext, v nichž práce s mládeží probíhá,
 - snaha zapojit všechny děti a mládež a posílit jejich postavení, zvláště v případě osob, které mají omezené příležitosti,
 - zapojení pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže,
 - organizace, služby a poskytovatelé, ať již jsou vládní nebo nevládní, vedené mládeží či nikoliv,
 - použitý přístup či metoda zohledňující potřeby mladých lidí.
- Pokud jde o podporu a rozvoj místní a regionální práce s mládeží, v mnoha členských státech hrají klíčovou roli rovněž místní a regionální orgány.

UZNÁVAJÍ, ŽE:

- mladí lidé jsou nedílnou součástí stále komplexnější společnosti. Na utváření postojů mladých lidí se podílí celá řada různých vlivů a prostředí, rodina, škola, pracoviště, vrstevníci a sdělovací prostředky. Z tohoto hlediska může práce s mládeží hrát významnou roli při rozvoji osobnosti mladých lidí,
- práce s mládeží, která doplňuje prostředí formálního vzdělávání, může být dětem a mladým lidem velmi prospěšná, neboť poskytuje širokou a pestrou škálu příležitostí neformálního a informálního učení, jakož i vhodné cílené přístupy,
- práce s mládeží vede mladé lidi k tomu, aby se stali zodpovědnými a odpovídali za své činy, a to tím, že jim umožňují hrát při rozvoji a provádění této práce aktivní úlohu. Práce s mládeží může poskytovat povzbudivé, bezpečné, inspirující a příjemné prostředí, ve kterém všechny děti a mladí lidé, ať už jako jednotlivci nebo ve skupině, mohou vyjadřovat své názory, vzájemně se od sebe učit, setkávat se, hrát si, objevovat a experimentovat,
- kromě toho by práce s mládeží měla mladým lidem umožňovat, aby získávali celou řadu různých osobních a profesních dovedností, aby se oprostili od stereotypů a aby si osvojili klíčové kompetence, které mohou být pro moderní společnost přínosem. Proto může hrát důležitou roli při rozvoji samostatnosti mladých lidí, při posilování jejich postavení a při rozvíjení jejich podnikatelského ducha,
- vzhledem k tomu, že při práci s mládeží dochází k šíření všeobecných hodnot, pokud jde o lidská práva, demokracii, mír, potírání rasismu, kulturní rozmanitost, solidaritu, rovnost a udržitelný rozvoj, může mít tato práce rovněž přidanou sociální hodnotou, neboť může:
 - podporovat zapojení do společnosti a odpovědnost, dobrovolnou činnost a aktivní občanství,
 - posilovat utváření komunit a občanské společnosti na všech úrovních (např. mezigenerační a mezikulturní dialog),
 - přispívat k rozvoji tvořivosti mladých lidí, jejich kulturního a sociálního povědomí, podnikatelského ducha a inovací,
 - umožňovat sociální začleňování všech dětí a mladých lidí,
 - umožňovat, aby se do ní zapojili i mladí lidé s omezenými příležitostmi, a to prostřednictvím různých metod, které jsou flexibilní a rychle adaptabilní,
- práce s mládeží proto má ve společnosti různé úlohy a může přispívat k oblastem politiky souvisejícím s mládeží, jako jsou celoživotní učení, sociální začleňování a zaměstnanost,

— práce s mládeží, ať již uskutečňovaná dobrovolně nebo profesionálně, má značný socioekonomický potenciál, neboť může generovat hospodářskou činnost, zajišťuje infrastrukturu, přináší ekonomický prospěch a zvyšuje zaměstnanost (mládeže). Trh práce může těžit z osobních a profesních dovedností a kompetencí získaných při práci s mládeží, ať již v postavení účastníka nebo pracovníka s mládeží / vedoucího mládeže. Takovéto dovednosti a kompetence je třeba patřičně cenit a důsledně uznávat,

— program Mládež v akci představuje významné přispění ke kvalitě práce s mládeží na všech úrovních, jakož i k rozvoji kompetencí pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže a k uznávání neformálního učení v rámci práce s mládeží tím, že je pracovníkům s mládeží a vedoucím mládeže umožňováno získávat zkušenosti v rámci studijní mobility a navazovat kontakty (networking).

SOUHLASÍ PROTO S TÍM, ŽE:

při provádění tohoto usnesení by měl být brán zřetel na tyto zásady:

— mladí lidé, organizace mládeže, pracovníci s mládeží a vedoucí mládeže, mladí výzkumní pracovníci, tvůrci politik a další odborníci na problematiku mládeže by se měli podílet na tvorbě, provádění a vyhodnocování zvláštních iniciativ v oblasti práce s mládeží na všech úrovních,

— měly by být uznávány úlohy a úkoly veškerých zapojených subjektů v rámci jejich pravomocí,

— práci s mládeží je třeba lépe poznat a pochopit a shromáždit o této problematice informace a sdílet je,

— k zohledňování problematiky práce s mládeží a k provádění zvláštních iniciativ v oblasti práce s mládeží by měly být plně využívány nástroje v oblasti mládeže uvedené v obnoveném rámci,

— v rámci práce s mládeží by měla být zvláštní pozornost věnována zapojení dětí a mladých lidí žijících v chudobě nebo ohrožených sociálním vyloučením.

A PROTO VYZÝVAJÍ ČLENSKÉ STÁTY, ABY:

— prosazovaly různé způsoby udržitelné podpory práce s mládeží, například v podobě dostatečného financování, zdrojů či infrastruktury. S tím souvisí i odstraňování překážek bránících v účasti na práci s mládeží a ve vhodných případech i vývoj strategií zaměřených na tuto práci,

— podporovaly a rozvíjely roli práce s mládeží prováděním obnoveného rámce, zvláště pak přínos práce s mládeží k cílům v různých oblastech činnosti,

— v příslušných případech zapojovaly místní a regionální orgány a subjekty tak, aby mohly plnit významnou úlohu v rozvoji, podpoře a provádění práce s mládeží.

VYZÝVAJÍ KOMISI, ABY:

— vypracovala studii, která by mapovala rozmanitost, pokrytí a dopad práce s mládeží v EU, a aby se problematikou práce s mládeží dále zabývala ve zprávě EU o mládeži,

— podporovala evropské nevládní organizace mládeže a iniciativy menšího rozsahu s cílem podpořit silnou evropskou občanskou společnost a dosáhnout toho, aby se stále více mladých lidí zapojovalo do demokratického života,

— zvýšila kvalitu práce s mládeží, posílila budování kapacit a rozvoj kompetencí pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže a uznávání neformálního učení v oblasti práce s mládeží tím, že bude pro pracovníky s mládeží a vedoucí mládeže zajišťovat získávání zkušeností v rámci studijní mobility,

— rozvíjela a podporovala rozvoj evropských uživatelsky přístupných nástrojů (např. Youthpass) pro nezávislé hodnocení i pro sebehodnocení, jakož i nástrojů pro dokumentaci kompetencí pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže, které by pomohly rozpoznat a vyhodnotit kvalitu práce s mládeží v Evropě,

— poskytla dostatečné a vhodné evropské platformy, jako jsou databáze, aktivity vzájemného učení a konference, jež umožní neustálou výměnu informací o inovativním výzkumu, politikách, přístupech, postupech a metodách.

VYZÝVAJÍ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ:

— vytvářely lepší podmínky a větší množství příležitosti pro rozvoj, podporu a provádění práce s mládeží na místní, regionální, celostátní a evropské úrovni,

— plně uznaly úlohu práce s mládeží v rámci společnosti, aby o této úloze zvyšovaly povědomí a posilovaly ji,

— umožnily další zkvalitnění práce s mládeží,

- podporovaly vznik nových strategií nebo posílily strategie již existující, a to s cílem budovat kapacity pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže, a aby podporovaly občanskou společnost při provádění vhodných forem odborné přípravy pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže,
- vymezily různé formy práce s mládeží, kompetence a metody, jež pracovníci s mládeží a vedoucí mládeže sdílejí, aby tak mohly být vyvinuty strategie pro zvýšení kvality a uznání práce s mládeží,
- podporovaly zaměstnatelnost pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže a jejich mobilitu, a to díky lepším znalostem jejich kvalifikací a uznávání dovedností, jež získávají na základě svých zkušeností,
- prosazovaly a podporovaly výzkum v oblasti práce s mládeží a politiky mládeže, včetně jeho historické dimenze a významu, který v současné době má pro politiku práce s mládeží,
- zajistily dostupnost dostatečných informací o práci s mládeží a zpřístupnily je prostřednictvím mechanismů, jako jsou například evropské a vnitrostátní kampaně o práci s mládeží, a aby zvýšily součinnost a doplňkovost iniciativ Evropské unie, Rady Evropy a dalších činitelů na místní, regionální, celostátní a evropské úrovni,
- podporovaly příležitosti výměn, spolupráce a navazování kontaktů (networking) mezi pracovníky s mládeží a vedoucími mládeže, tvůrci politik a výzkumnými pracovníky na místní, regionální, celostátní, evropské a mezinárodní úrovni,
- v rámci práce s mládeží podporovaly případné zavedení systematického hodnocení dovedností a kompetencí nezbytných pro veškeré formy odborné přípravy, jejichž cílem je osvojení poznatků a zlepšení dovedností.

VYBÍZEJÍ OBČANSKOU SPOLEČNOST ČINNOU V OBLASTI MLÁDEŽE:

- ke zvýšení dostupnosti práce s mládeží všem dětem a mladým lidem, zvláště pak dětem a mládeži s omezenými příležitostmi,
- k podpoře různých forem odborné přípravy pro pracovníky s mládeží a vedoucí mládeže činné v rámci občanské společnosti v oblasti mládeže, aby byla zajištěna kvalita práce s mládeží,
- k vyhodnocení stávajících přístupů k práci s mládeží a souvisejících postupů a metod a k průběžnému investování do jejich rozvoje prostřednictvím nových iniciativ a činností vycházejících z praktických životních zkušeností dětí, mladých lidí a pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže,
- k výměně informací a osvědčených postupů, spolupráci a navazování kontaktů na místní, regionální, celostátní a evropské úrovni.

ZDŮRAŽŇUJÍ VÝZNAM TOHO, ŽE:

v souvislosti s prováděním strategie Evropa 2020, jejímž cílem je konkurenceschopná, inkluzivní a udržitelná Evropa, je třeba:

- uznat klíčovou úlohu práce s mládeží, jež tkví v tom, že všem mladým lidem poskytuje příležitost k neformálnímu učení,
- zajistit, aby práce s mládeží byla plně začleněna do iniciativy „Mládež v pohybu“ a rovněž i do dalších programů a politik, které mladým lidem, zvláště těm s omezenými příležitostmi, umožní získat příslušné dovednosti a klíčové kompetence, jež bude společnost a ekonomika potřebovat v roce 2020 a v letech následujících.

PŘÍLOHA

Politické souvislosti

Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 14. prosince 2000 o sociálním začlenění mládeže ⁽¹⁾.

Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 14. února 2002 o přidané hodnotě dobrovolné činnosti mladých lidí v rámci rozvoje činnosti Společenství v oblasti mládeže ⁽²⁾.

Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 28. května 2004 o sociálním začlenění mládeže ⁽³⁾.

Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o uznávání významu neformálního a informálního učení v oblasti evropské mládeže ⁽⁴⁾.

Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 22. května 2008 o zapojení mladých lidí s omezenými příležitostmi.

Doporučení Rady ze dne 20. listopadu 2008 o mobilitě mladých dobrovolníků v rámci Evropské unie ⁽⁵⁾.

Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1098/2008/ES ze dne 22. října 2008 o Evropském roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení (2010) ⁽⁶⁾.

Rozhodnutí Rady 2010/37/ES ze dne 27. listopadu 2009 o Evropském roku dobrovolných činností na podporu aktivního občanství (2011) ⁽⁷⁾.

Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o aktivním začleňování mladých lidí: boj proti nezaměstnanosti a chudobě ⁽⁸⁾.

Závěry Rady ze dne 11. května 2010 o kompetencích na podporu celoživotního učení a o iniciativě „Novými dovednostmi k novým povoláním“ ⁽⁹⁾.

Sdělení Komise nazvané „Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ ⁽¹⁰⁾.

Rezoluce Rady Evropy o politice mládeže ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 374, 28.12.2000, s. 5.

⁽²⁾ Úř. věst. C 50, 23.2.2002, s. 3.

⁽³⁾ Dokument 9601/04.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 168, 20.7.2006, s. 1.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 319, 13.12.2008, s. 8.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 298, 7.11.2008, s. 20.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 17, 22.1.2010, s. 43.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 137, 27.5.2010, s. 1.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 135, 26.5.2010, s. 8.

⁽¹⁰⁾ KOM(2010) 2020 v konečném znění.

⁽¹¹⁾ Rezoluce CM/Res (2008) 23. Přijata Výborem ministrů dne 25. listopadu 2008 na 1042. zasedání náměstků ministrů.